Yıllık İzinde Vakıayla Bağlılık

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 9. Hukuk Dairesi	02.07.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/414	2026/6512	HMK 25, İş K. 8, İş K. 59, TTK 102, TBK 19

ÖZET

Acentelik sözleşmesi muvazaalı bulunarak işçi sayılan şube müdürünün davasında diğer itirazlar reddedildi; dilekçede izinlerin büyük kısmının kullanılmadığı yazılmışken 25 yıl hiç izin kullanılmamış gibi hesap yapılması HMK 25'e aykırı bulundu, üçte bir kullanım kabulüyle bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/acente-muvazaasi-yillik-izin-vakia-baglilik-2026-6512/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

9. Hukuk Dairesi 2026/414 E. , 2026/6512 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 28. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2021/985 E., 2025/1615 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul 33. İş Mahkemesi

SAYISI : 2017/644 E., 2020/523 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi.

Davalı vekilince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasının istenilmesi üzerine, işin duruşmaya tâbi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 09.06.2026 Salı günü tayin edilerek taraflara tebligat gönderilmiştir.

Duruşma günü davacı vekili Avukat ... ile davalı vekili Avukat ... duruşmaya katıldılar.

Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi.

Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı Şirket bünyesinde 1992 tarihinde çalışmaya başladığını ve şube müdürü sıfatıyla uzun yıllar görev yaptığını, taraflar arasında işçi ve işveren ilişkisi olduğunu, satış personelinin belirli satış hedeflerine ulaşması için davalı işverence emir ve talimatlar verilmesinin acente dâhilinde çalışanların aslında işveren olan davalı Şirkete bağlı olarak çalıştıklarını gösterdiğini, acente masraflarının davalı Şirket tarafından karşılandığını ve bu durumun Şirkete bağlı bir ilişki gereği olduğunu, iş sözleşmesinin müvekkili tarafından haklı sebeple feshedildiğini ve davacının çalıştığı süre zarfında yıllık ücretli izinlerinin büyük bir kısmını kullanamadığını ileri sürerek kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve yıllık ücretli izin alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının işçi olmadığını ve gerçek kişi acente olarak çalıştığını, acentenin işçi gibi işverene bağımlı olarak işverenin emir ve talimatı altında çalışmadığını, davacının Şirketten bağımsız vergi mükellefi olduğunu ve ... prim sorumluluğunun şahsına ait olduğunu, acenteye ödenen ücretin işçi ücreti olmadığını ve sigorta acenteliği müessesine özgü bir komisyon ücreti olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; tüm dosya kapsamına göre davacı ile davalı Şirket arasında imzalanan acentelik sözleşmesinin muvazaalı olduğu, davacının davalı Şirkete ait işyerinde çalıştığı, davalı Şirketin emir ve talimatlarını uyguladığı, davacının çalışmalarının geçtiği şubede davalı Şirketin devamlı çalışan kadrolu sekreterlerinin olduğu, şubenin masraflarının davalı Şirket tarafından karşılandığı ve iş sözleşmesinin davacı tarafından haklı sebeple feshedildiği gerekçesiyle ihbar tazminatı talebi reddedilmek ve diğer talepler hüküm altına alınmak suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesinin vakıa ve hukuki değerlendirmesinde usul ve esas yönünden yasaya aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Taraflar arasındaki acentelik ilişkisinin muvazaalı kabul edilerek işçi ve işveren ilişkisi olarak nitelendirilmesinin hatalı olduğunu,

2. Bilirkişi raporu tebliğ edilmeden karar verilmesinin savunma hakkının kısıtlanması mahiyetinde olduğunu,

3. Yıllık ücretli izin yönünden taleple bağlılık ilkesine aykırı şekilde hüküm kurulduğunu ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, taraflar arasında işçi işveren ilişkisi olup olmadığı, kıdem tazminatı ve yıllık ücretli izin alacağının ispat ve hesaplanması ile savunma hakkının kısıtlanıp kısıtlanmadığı noktalarında toplanmaktadır.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Somut uyuşmazlıkta, davalı işveren tarafından davacının yıllık izin kullandığına veya ücretinin ödendiğine dair belge sunulmadığı ayrıca davacı asılın çalıştığı süre boyunca hiç yıllık izin kullanmadığına ilişkin beyanı doğrultusunda 25 yıl olan hizmet süresi boyunca hiç izin kullanılmadığı kabulüyle hesaplama yapılmıştır. Ancak dava dilekçesinde, yıllık ücretli izinlerin tamamının değil "büyük bir kısmının kullanılmadığı" ifade edilmiştir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 25. maddesi uyarınca hâkim Kanun'da öngörülen istisnalar dışında, iki taraftan birinin söylemediği şeyi veya vakıaları kendiliğinden dikkate alamaz.

Bu hâlde dava dilekçesinde ileri sürülen vakıalar dikkate alındığında, yıllık ücretli izin hakkının üçte bir oranında kullanıldığı kabul edilmeli ve buna göre hak kazanılan yıllık ücretli izin alacağı hesaplanmalıdır. Mahkemece vakıa ile bağlılık kuralına aykırı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,
2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Davalı yararına takdir edilen 40.000,00 TL duruşma vekâlet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 02.07.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.